

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 353/2024-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. 4Sf/74/2023-140 z 21. marca 2024 takto

rozhodol:

- Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **nevypovedá**.
- Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Zároveň navrhuje napadnuté uznesenie správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľ žiada tiež o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 eur. Sťažovateľ žiada o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom s poukazom na svoju finančnú situáciu fyzickej osoby – podnikateľa, čo preukazuje priloženým daňovým priznaním za obdobie roku 2022, keďže za rok 2023 ešte priznanie nepodal pre odklad povinnosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 9 návrhov na obnovu administratívneho konania pred daňovým správnym orgánom, z ktorých mu bol vyrubený správny poplatok vo výške po 165,50 eur za každý návrh, s ktorou nesúhlasil a nepovažoval ju za súladnú so sadzobníkom správnych poplatkov. Sťažovateľ preto podal 25. októbra 2022 na Okresnom súde Nitra „Žalobu podľa CSP o splnení povinnosti výške poplatku za návrhy na obnovu konaní“, ktorou sa domáhal, aby okresný súd uložil žalovanému povinnosť vyrubiť správny poplatok vo výške,

ktorú považuje sťažovateľ za zákonnú (16,50 eur). Okresný súd uznesením č. k. 16C/98/2022-120 z 9. novembra 2023 postúpil spis správneému súdu ako miestne a vecne príslušnému na konanie, keďže žalobca napáda nesprávnosť a nezákonnosť postupu orgánu verejnej správy.

3. Správny súd následne uznesením č. k. 4Sf/74/2023-128 z 19. januára 2024 (obsadený vyššou súdnou úradníčkou, pozn.) vyzval žalobcu, aby v lehote 15 dní od doručenia predmetného uznesenia odstránil vady podania, pretože nespĺňalo zákonné náležitosti správnej žaloby, a aby preukázal právnické vzdelanie alebo zastúpenie advokátom v konaní. Súčasne bol žalobca poučený, že v prípade, ak v určenej lehote podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd jeho podanie uznesením odmietne podľa § 59 ods. 3 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“).

4. Po doručení tohto uznesenia sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu vydanému vyššou súdnou úradníčkou, v ktorej navrhol zrušenie napadnutého uznesenia o odstránení väd podania z dôvodu, že správny súd neodôvodnil, či je oprávnený rozhodnúť o skutku, ktorý je predmetom žaloby. Zároveň však ukladá sťažovateľovi obsahovo meniť podanie žaloby do takej miery, ktorá mu odopiera právo na súdnu ochranu, ktorej sa podaním civilnej žaloby pôvodne domáhal, a to splnenie povinnosti daňového orgánu. Súd mal sťažovateľa podľa jeho tvrdenia vyzvať na doplnenie žaloby až po odôvodnení oprávnenosti správneho súdu rozhodnúť o tom, čoho sa po obsahovej stránke domáha, t. j. je potrebné skúmať skutok, nevychádzať len z petitu.

5. Túto sťažnosť správny súd obsadený sudcom napadnutým uznesením zamietol s odôvodnením, že bez uvedenia predpísaných údajov správny súd nemôže preskúmať, či sú splnené procesné podmienky na konanie o správnej žalobe, o aký druh správnej žaloby ide, ktoré rozhodnutia, resp. opatrenia žalobca žalobou napáda a v akom rozsahu a či je toto rozhodnutie alebo opatrenie spôsobilým predmetom súdneho prieskumu. Poukázal na to, že v konaní v správnom súdnictve súd preskúma konkrétne napadnuté rozhodnutie a len v medziach a rozsahu určenom žalobcom. Správny súd s poukazom na obsah uznesenia kompetenčného senátu sp. zn. 1KO 7/2021 z 8. júna 2021 uviedol, že bolo jeho povinnosťou umožniť žalobcovi odstrániť vady podania tak, aby tieto zodpovedali príslušnej procesnej právnej úprave v konaní pred správnym súdom. Podanie sťažovateľa vykazuje vady, ktoré boli vo výroku napadnutého uznesenia špecifikované, pričom ide o také nedostatky, ktoré bránia súdu pokračovať v konaní, a preto vyššia súdna úradníčka správne žalobcu poučila, že ak tieto vady v stanovenej lehote neodstráni, správny súd žalobu podľa § 59 ods. 3 SSP odmietne.

6. Správny súd ďalej uviedol, že mu bola vec postúpená uznesením okresného súdu ako vec patriaca do správneho súdnictva. Pokiaľ by správny súd s postúpením veci nesúhlasil a bol by názoru, že vec nepatrí do správneho súdnictva, zvolil by postup podľa § 18 ods. 4 SSP a predložil by vec na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky. V danej veci bez ohľadu na nedostatky podania je zrejmé, že predmetom konania je nárok a preskúmanie postupu žalovaného podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych poplatkoch“), a preto daná vec nepatrí do všeobecného občianskoprávneho súdnictva, ale patrí do súdnictva správneho. Uvedený záver však sám osebe nemá za následok aj meritórne prejednanie podanej žaloby, podanie žalobcu má také vady, ktoré bránia správneému súdu v ďalšom postupe, a preto je potrebné ich odstrániť.

II. Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu správnym súdom, ktoré videl v nedostatku dôvodov napadnutého uznesenia najmä s poukazom na svoje presvedčenie, že ním žalovaná vec nepatrí do právomoci správneho súdu, predmet konania nie je možné priradiť pod § 6 SSP a žalobu nie je možné podať ani ju upraviť tak, aby spĺňala náležitosti správnej žaloby. Tento názor vyplýva z hodnotenia sťažovateľa, že výzva na úhradu poplatku, ktorú žalobca napáda, nie je rozhodnutím správneho orgánu a rovnako zastavenie administratívneho konania pre nezaplatenie správneho poplatku sťažovateľ nepovažuje za rozhodnutie, pretože sám zákon o správnych poplatkoch spája s neuhradením zastavenie správneho konania, nejde teda o rozhodovanie o právach a povinnostiach. Sťažovateľ ďalej správneho súdu vyčíta, že sa nezaoberal skutočnosťou, či prípadne podaná všeobecná správna žaloba nezasiahne do prekluzívnej lehoty podľa § 13 zákona o správnych poplatkoch. Sťažovateľ zdôraznil, že sa domáhal práve splnenia povinnosti výšky úhrady za podanie návrhu na obnovu konania, keďže zákon túto povinnosť správneho orgánu ukladá splniť.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv napadnutým uznesením správneho súdu, ktorým bol sťažovateľ vyzvaný na odstránenie väd podania, ktoré svojím obsahom môže byť správnu žalobou, a na preukázanie zastúpenia advokátom v konaní o správnej žalobe. Sťažovateľ najmä nesúhlasí s hodnotením, že ide o vec patriacu do správneho súdnictva, a považuje odôvodnenie za nedostatočné.

9. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

10. Námietky sťažovateľa v ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu správneho súdu sa vo svojej podstate prekrývajú s námietkami už uplatnenými v sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyššou súdnou úradníčkou.

11. Ústavný súd sa v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti oboznámil s napadnutým uznesením správneho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi práva na súdnu ochranu, ktorého porušenie sťažovateľ namieta. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého uznesenia správneho súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú správny súd vo veci aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia.

12. Správny súd posúdil vec sťažovateľa s dostatočne jasným a zrozumiteľným odôvodnením a v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou. Procesný postup všeobecného súdu, ktorý je v súlade so zákonnou úpravou, zásadne nemôže predstavovať porušenie základných práv účastníkov konania. Obava sťažovateľa, že nejde o vec patriacu do právomoci správneho súdu, nie je opodstatnená. Právna úprava rozsahu právomoci správneho súdu zabezpečuje právo dožadovať sa súdnej ochrany vo vzťahu ku každému druhu administratívnej činnosti (rozhodnutia, opatrenia, faktická činnosť, nečinnosť a pod.). Rozlíšenie, pod ktorú kategóriu skutkový stav konkrétnej veci spadá, je v závislosti od okolnosti veci otázkou relatívne odborne náročnou, preto sa (s určitými výnimkami) vyžaduje zastúpenie kvalifikovaným právnym zástupcom v konaní pred správnym súdom. V prípade nedostatku finančných prostriedkov na úhradu poskytnutia právnych služieb je možné požiadať o bezplatnú právnu pomoc Centrum právnej pomoci.

13. Ústavný súd vzhľadom na uvedené nenašiel v argumentácii sťažovateľa opodstatnenosť. Na jeho argumenty, ktoré uplatnil aj v sťažnosti, správny súd odpovedal adekvátnym, logickým a ústavne udržateľným spôsobom, jeho závery sú dostatočne odôvodnené. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia správneho súdu, ktoré by vytvárali priestor na možnosť vyslovenia porušenia označeného základného práva sťažovateľa po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

14. Ústavný súd už len pre úplnosť dopĺňa, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie (výzva na odstránenie väd podania a rozhodovanie o sťažnosti proti nemu) nemá žiaden priamy vplyv na právne postavenie sťažovateľa, nezasahuje do jeho právnej sféry, a preto nie je ani predmetom spôsobilým bližšieho ústavnoprávneho prieskumu. Tým by bolo až prípadné rozhodnutie o odmietnutí jeho správnej žaloby pre nesplnenie zákonných náležitostí správnej žaloby.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu

15. Ústavný súd môže rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ním, ak sú kumulatívne splnené tri predpoklady: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

16. Za zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti ústavný súd považuje nesplnenie neodstrániteľných podmienok konania, ako je nedostatok právomoci ústavného súdu, oneskorenosť podania ústavnej sťažnosti, jej zjavná neopodstatnenosť alebo neprípustnosť.

17. Ak teda ústavný súd po posúdení obsahu ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že v danom prípade je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti a nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť (výrok 1 tohto uznesenia).

18. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok (výrok 2 tohto uznesenia), rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2024

Peter Molnár
predseda senátu